

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล นางจันทร์เพ็ญ ไชยบุญตา
ว.ด.ป เกิด ๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๗ เพศ หญิง อายุ ๕๓ ปี
จบการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
ที่อยู่ปัจจุบัน ๓๘/๓ หมู่ที่ ๔ท่าค้อ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
ชื่อบิดา นายยก ไชยบุญตา ชื่อมารดา นางไตรคำ ไชยบุญตา
ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกร
มีความสามารถด้าน การนวดแพทย์แผนไทยและการใช้สมุนไพร

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนาและพิธีกรรม
( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
( ) การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

ตัวเองสุขภาพไม่แข็งแรง จึงได้เรียนรู้เพื่อสุขภาพของตัวเอง จนหายและเกิดความชำนาญ ทำให้เกิดมีรายได้ ช่วยเหลือครอบครัว

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เข้ารับการศึกษาอบรม และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญจนสร้างรายได้ให้ครอบครัวได้

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

วิธีการนวดแผนโบราณ

เราสามารถนวดบ่นร่างกาย โดยใช้วิธีการนวดต่าง ๆ ดังนี้

การนวด การใช้น้ำหนัก กดลงบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย น้ำหนักที่กดจะทำให้ กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น พังพืดคลาย การนวดไทยเน้นมักจะใช้น้ำหนักของร่างกายเป็นแรงกด

การบีบ เป็นการใช้น้ำหนัก กดลงบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ในลักษณะ ๒ แรงกดเข้าหากัน

การคลึง การใช้น้ำหนัก กดคลึง เป็นการกระจายน้ำหนักกดบนส่วนนั้น การคลึงให้ผลในการคลายใช้กับบริเวณที่ไวต่อการสัมผัส เช่น กระดูก ข้อต่อ

การถู การใช้น้ำหนักถู เพื่อทำให้ผิวหนังเกิดการยืดขยายรูขุมขนเปิด วิธีนี้นิยมใช้กับยาหรือน้ำมันเพื่อให้ตัวยาสัมผัสเข้าได้ดี

การกลิ้ง การใช้น้ำหนักหมุนกลิ้ง ทำให้เกิดแรงกดต่อเนื่องไปตลอดอวัยวะ ทั้งยังเป็นการยืด กล้ามเนื้ออีกด้วย

การหมุน การใช้น้ำหนักหมุนส่วนที่เคลื่อนไหวได้คือ ข้อต่อ เพื่อให้พังผืด เส้นเอ็นรอบ ๆ ข้อต่อ ยืดคลาย การเคลื่อนไหวดีขึ้น

การบิด จะมีลักษณะคล้ายกับการหมุน

การตัด การใช้น้ำหนักยืด ดัดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็นพังผืดให้ยืดกว่าการทำงานปกติ เพื่อให้เส้นหย่อนคลาย

การทุบ การใช้น้ำหนักทุบ ตบ สับ ลงบนกล้ามเนื้อให้ทั่ว

การเขย่า การใช้น้ำหนักเขย่ากล้ามเนื้อ เพื่อกระจายความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อให้ทั่ว

ลักษณะการนวดแผนโบราณ แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ

การนวดยืด ดัด ลักษณะการนวดแบบนี้คือ การยืด ดัดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น พังผืด ให้ยืดคลาย

การนวดแบบจับเส้น ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงตลอดลำเส้นไปตามอวัยวะต่าง ๆ การนวดชนิดนี้ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของผู้นวด ซึ่งได้ทำการนวดมานานและสังเกตถึงปฏิกิริยาของแรงกดที่แล่นไปตามอวัยวะต่าง ๆ

การนวดแบบกดจุด ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงไปบนจุดของร่างกาย การนวดนี้เกิดจากประสบการณ์และความเชื่อว่าอวัยวะของร่างกายมีแนวสะท้อนอยู่บนส่วนต่าง ๆ และเราสามารถกระตุ้นการทำงานของอวัยวะนั้นโดยการกระตุ้นจุดสะท้อนที่อยู่บนส่วนต่าง ๆ บนร่างกาย

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

๑. ลูกประคบ

๒. น้ำมันสมุนไพร

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

ทำให้เห็น สอนให้เป็น แนะนำสำหรับผู้สนใจ

ลงชื่อ นายพรเทพ ศรพรหม ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔

โทรศัพท์ ๐-๙๗๐๒-๓๐๕๘